

โครงการพัฒนาพื้นที่พริกอบแดง หมู่ ๗ ตำบลไพรวัน อำเภอดากโบ จังหวัดนราธิวาส

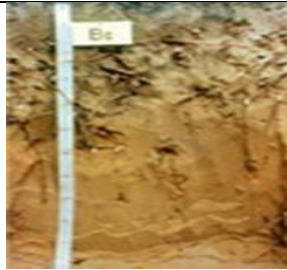
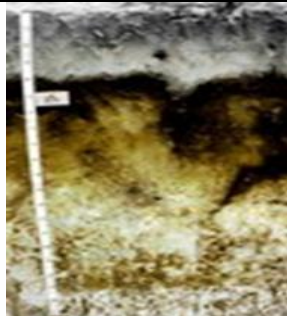
๑. ข้อมูลทั่วไป

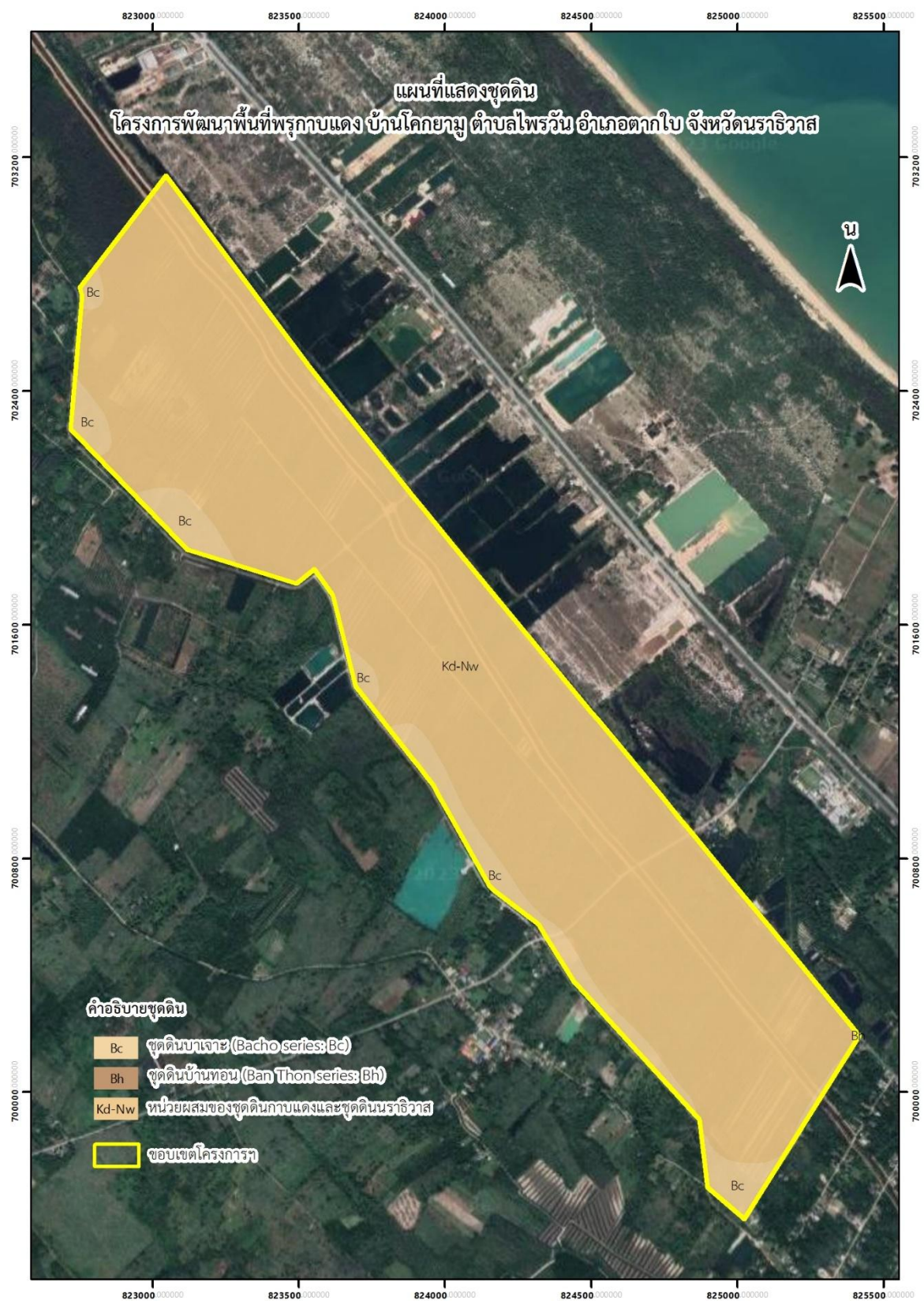
โครงการพัฒนาพื้นที่พริกอบแดง ตั้งอยู่ที่บ้านโคกยามู หมู่ ๗ ตำบลไพรวัน อำเภอดากโบ จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินการ ๑,๕๔๘ ไร่ โดยเป็นโครงการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๐ ให้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ นำผลการทดลองปลูก ปาล์มน้ำมันของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ขยายผลไปยังพื้นที่ที่เหมาะสม โดยมีประชากรเข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๖๕ ครัวเรือน ๓๘๘ ราย นับถือศาสนา อิสลาม ๕๑ ครัวเรือน พุทธ ๑๔ ครัวเรือน

๒. สภาพพื้นที่

สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มสลับสันทราย โดยดินส่วนใหญ่ชุดดินนราธิวาสที่มีลักษณะเป็นดินอินทรีย์ (peat) ซึ่งดินชั้นล่างอาจพบดินเลนตะกอนน้ำทะเลที่มีสารไพไรต์ (FeS_2) อยู่เป็นจำนวนมากในพื้นที่ ประกอบด้วยชุดดินจำนวน ๓ ชุดดิน คือ ชุดดินบาเจาะ ชุดดินบ้านทอน และชุดดินระแงะ ดังนี้

ชุดดิน	ลักษณะชุดดิน	ภาพหน้าตัดดิน
ชุดดินบาเจาะ (Bc)	เป็นดินทรายลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาลปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๕.๕ - ๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๕.๐ - ๖.๕)	
ชุดดินบ้านทอน (Bh)	เป็นดินทรายหนาปานกลางถึงชั้นดานอินทรีย์ ดินบนเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วนสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง ดินล่างตอนบนมีสีขาว ชั้นดินล่างถัดไประหว่างความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน มีสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดงที่เป็นชั้นสะสมฮิวมัสและอะลูมินัมหรือมีเหล็กด้วย ค่า pH ๕.๕ - ๖.๐	
ชุดดินกาบแดง (Kd)	ลักษณะและสมบัติดิน ดินอินทรีย์หนาปานกลาง ดินบนเป็นชั้นวัสดุอินทรีย์ที่ส่วนใหญ่มีการสลายตัวปานกลางถึงสลายตัวดีและชั้นถัดไปการสลายตัวยังไม่มากนัก มีความหนา ๔๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕-๕.๐) ดินชั้นล่างเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล มีสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารไพไรต์ (FeS_2) มากกว่า ๒ % หรือมีซัลเฟอร์ทั้งหมดมากกว่า ๐.๗๕ % ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๖.๐) ชั้นดินนี้เมื่อถูกเติมออกซิเจนจะแปรสภาพเป็นกรดกำมะถัน ทำให้ดินเป็นกรดอย่างรุนแรงและมีค่าปฏิกิริยาดินน้อยกว่า ๔.๐	
ชุดดินนราธิวาส (Nw)	ดินตอนบนมีอินทรีย์วัตถุ (peat) มากกว่า ๗๕% มีความหนามากกว่า ๑๓๐ ซม. ดินชั้นล่างอาจพบดินเลนตะกอนน้ำทะเลมีสารไพไรต์ (FeS_2) มากกว่า ๒ % หรือมีซัลเฟอร์มากกว่า ๐.๗๕ % ดินล่างมีสารไพไรต์มากจะถูกเติมออกซิเจนแปรสภาพเป็นกรดกำมะถัน (acid sulfate soil) ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH น้อยกว่า ๔.๐)	

๓. การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เข้าไปดำเนินกิจกรรมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่พรุกาบแดง ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปรับปรุงพื้นที่โดยวิธีการยกร่อง การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ เพื่อปรับปรุงพื้นที่ทำกินราษฎรให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา อาชีพ อาทิเช่น ด้านการเกษตร ส่งเสริมการปรับปรุงดิน การปลูกผักในพื้นที่ดินทราย และด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย เกี่ยวกับการปลูกปาล์มน้ำมันในดินอินทรีย์ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่หมู่บ้าน และความ ต้องการของเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑-๒๕๖๗ มีผลการ ดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑) ปรับปรุงพื้นที่โดยวิธีการยกร่องและปรับปรุงดินโดยใช้หินปูนฝุ่น จำนวน ๓๐ ครัวเรือน
- ๒) ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) ๑,๔๘๒ ไร่ จำนวน ๖๔ ครัวเรือน
- ๓) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปลูกหญ้าแฝกบริเวณขอบถนน ไหล่ทางริมคลอง สาธารณะ จำนวน ๔๕๔,๐๐๐ กล้า

๓.๒ อบรมหลักสูตร

- ๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวน ๒๘ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงเป็ดเทศ จำนวน ๑๔ ราย
- ๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมือง จำนวน ๒๐ ราย
- ๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการจัดรสนผลิตภัณฑ์ (กระจุต) จำนวน ๒๐ ราย
- ๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการจัดการและการวางแผนการปลูกพืชตามฤดู เพื่อเพิ่มคุณภาพ ผลผลิต จำนวน ๒๐ ราย
- ๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผัก พืชไร่ บริเวณบ้าน จำนวน ๑๐ ราย

๓.๓ การสาธิตในพื้นที่

- ๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๑๘ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำชีวภาพ จำนวน ๖๐ ราย
- ๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปูนเพื่อปรับปรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น) จำนวน ๒๐ ราย
- ๔) เกษตรกรได้รับการสาธิตการปลูกผักในดินทราย (ร่วมกับมูลนิธิปิดทองหลังพระ) เนื้อที่ ๖๖ ไร่ จำนวน ๕ ราย

๓.๔ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- ๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ พืชปุ๋ยสด) เพื่อใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน สำหรับใช้ในแปลง เกษตรปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล จำนวน ๓๐ ครัวเรือน
- ๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก จำนวน ๕ ครัวเรือน
- ๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลาบ้า) เพื่อส่งเสริมการ เลี้ยงปลาในบ่อดิน จำนวน ๔ ครัวเรือน
- ๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (เป็ด ไก่) จำนวน ๓๐ ครัวเรือน

๓.๕ การศึกษาดูงาน

- เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ โดยการศึกษาดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในต่างจังหวัด (พัทลุง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช) จำนวน ๒ ราย

๔. ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เข้าไปดำเนินกิจกรรมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่พรุกาบแดง ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อปรับปรุงสภาพพื้นที่ทำกินราษฎรให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ อาทิเช่น ด้านการเกษตร ส่งเสริมการปรับปรุงดิน การปลูกผักในพื้นที่ดินทราย และด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย เกี่ยวกับการปลูกปาล์มน้ำมันในดินอินทรีย์ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่หมู่บ้าน และความต้องการของเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยมีผลการดำเนินงานปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ดังนี้

๔.๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑) รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน จำนวน ๘๙,๘๔๐ กล้า

๔.๒ อบรมหลักสูตร

๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่ในพื้นที่ดินทรายจัด จำนวน ๖ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกผัก พืชไร่ บริเวณบ้าน จำนวน ๑๐ ราย

๔.๓ การสาธิตในพื้นที่

๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปรับปรุงดิน ปูนขาว โดโลไมท์ จำนวน ๑๕ ราย

๔.๔ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน ปูนขาว โดโลไมท์ ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้ปรับปรุงดินทรายและดินเปรี้ยว เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินในแปลงเกษตรสำหรับการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก อาทิ ถั่วพู ถั่วพีกยาว ข้าวโพด และอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่) จำนวน ๑๐ ครัวเรือน

๕. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๕.๑ การประกอบอาชีพในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่พรุกาบแดง มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๖๕ ครัวเรือนประชากรในพื้นที่มีการประกอบอาชีพ แบ่งเป็นอาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๕๖ ครัวเรือน (๘๘.๘๘%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสานจำนวน ๓๙ ครัวเรือน ๖๙.๖๔%, เกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๑๗ ครัวเรือน (๒๐.๘๘%) และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๗ ครัวเรือน (๑๑.๑๑%) พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒ ครัวเรือน (๒.๘๗%) รับจ้างทั่วไป จำนวน ๒ ครัวเรือน (๒.๘๗%) ค้าขาย จำนวน ๓ ครัวเรือน (๔.๖๑%)

๕.๒ รายได้ประชากร จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรโครงการพัฒนาพื้นที่พรุภาบแดง (๖๕ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๘ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๒๒๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๕๐ ครัวเรือน (๗๖.๙๓%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยจำนวน ๑๕ ครัวเรือน (๒๓.๐๗%) ส่วนประชากรที่มีการประกอบอาชีพเกษตรเป็นหลักมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ ๒๐๐,๔๕๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

๕.๓ กลุ่มอาชีพ จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่ โครงการพัฒนาพื้นที่พรุภาบแดงของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๘ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ ๕ กลุ่ม คือ กลุ่มกระจูดรายา จำนวน ๒๐ ราย กลุ่มกระจูดนราบาฮาเกีย จำนวน ๒๐ ราย กลุ่มปลูกผักในพื้นที่แปลงปิดทองหลังพระ จำนวน ๖๓ ราย กลุ่มปลูกแตงโมปลอดสารพิษ จำนวน ๖ ราย และกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ ๔ ราย

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่พรุภาบแดง มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑,๕๔๘ ไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการทำเกษตรทั้งหมด โดยมีการปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑,๔๘๒ ไร่ และการปลูกพืชผัก ๖๖ ไร่

